

Ağustos ayında TEPAV'ın gündeminde Türkiye ekonomisindeki güncel ve yapısal gelişmelerin yanı sıra demografi, kentleşme, yükseköğretim, göç, bölgesel güvenlik, enerji ve küresel ticaretteki dönüşüm yer aldı.

Türkiye ekonomisi ve toplumsal dönüşüme odaklanan değerlendirme notlarında farklı başlıklar öne çıktı. Yeme-içme sektöründeki hızlı büyüme; istihdam, verimlilik, ücretler ve tüketim boyutlarıyla incelendi. Doğurganlığa ilişkin değerlendirmede Türkiye'deki kesintisiz düşüş uluslararası karşılaştırmalarla ele alındı. Enflasyon üzerine hazırlanan çalışmada dezenflasyonun seyri farklı göstergeler üzerinden değerlendirildi. Kentleşmeye odaklanan bir diğer çalışma, kentlerin hanelerin yaşam maliyetlerini azaltmadaki rolünü "mekânsal sosyal ücret" yaklaşımıyla tartıştı. Zaman kullanımına ilişkin değerlendirmede çalışma süreleri kısalmasına rağmen artan zaman yetersizliği algısının nedenleri incelendi. Akademik özgürlük üzerine hazırlanan çalışmada kurumsal erozyon, beyin göçü ve yükseköğretimin geleceği arasındaki ilişkiye odaklanıldı. Kamu maliyesine ilişkin değerlendirmede ise savaşın yükselen enerji maliyetleri üzerinden bütçeye etkisi farklı senaryolarla tartışıldı.

Uluslararası gündeme ilişkin çalışmalarda göç, bölgesel güvenlik ve küresel ticaret yollarındaki yeni kırılma noktaları öne çıktı. Sebte'de yaşanan kitlesel düzensiz göç hareketi, iki ayrı değerlendirme notunda göçmenlerin karşı karşıya kaldığı koşullar ve Avrupa'nın göç yönetimindeki kapasite sorunları açısından incelendi. Suriye'ye odaklanan çalışmada, savaşın yol açtığı yıkım ve savaş sonrası ekonomik toparlanma gece işi verileri üzerinden değerlendirildi. Kıbrıs'a ilişkin çalışma, çözüm arayışlarını değişen bölgesel güvenlik dinamikleri çerçevesinde ele aldı. Bağlıntısallık üzerine hazırlanan değerlendirmede ticari rotaların jeopolitik rekabetin bir unsuruna dönüşmesi incelenirken, bir başka çalışmada Ren ve Tuna'daki düşük su seviyelerinin ticaret ve tedarik zincirleri açısından yarattığı risklere odaklanıldı. ABD-İsrail ilişkilerini ele alan değerlendirmede ise iki ülke arasındaki stratejik ortaklığın temel unsurlarında ortaya çıkan gerilim alanları incelendi.

Türkiye-Ermenistan normalleşmesinin ekonomik boyutu da ağustos ayında gündeme gelen konular arasındaydı. TEPAV Kurucu Direktörü Güven Sak, Armenpress'e verdiği röportajda iki ülke arasında turizm, lojistik, bilgi ve iletişim teknolojileri ile gıda sektörlerinde geliştirilebilecek iş birliği olanaklarını değerlendirdi.

Tüm bunlar ve daha fazlasını Ağustos 2026 Bültenimizde bulabilirsiniz.

Cafe latte ekonomisi: Bir fincanda iki Türkiye

Türkiye'de kayıtlı yeme-içme iş yeri sayısı 2010 yılında 62 bin iken 2025'te 159 bine çıkmıştır. Nüfusa oranlandığında, her on bin kişiye düşen kayıtlı yeme-içme iş yeri sayısı da aynı dönemde 8,5'ten 18,5'e yükselmiştir. Yiyecek-içecek hizmetlerinde kayıtlı istihdam ise 2,8 katına çıkmış, yaratılan her 12 yeni kayıtlı işten biri bu faaliyette ortaya çıkmıştır. Kentlerin değişen görünümünün ölçülebilir bir istihdam karşılığı vardır.

[yazının devamı için tıklayınız.](#)

Türkiye'nin doğurganlık açmazı

Artık "sadece ticari rota" diye bir şey yok: Bağlıntısallığın jeopolitiği

"Türkiye ile Ermenistan arasındaki ekonomik iş birliği her iki ülkeye de katkı sağlayacak"

İÇİNDEKİLER

YAYINLAR

Cafe latte ekonomisi: Bir fincanda iki Türkiye	3
Türkiye'nin doğurganlık açmazı	4
Artık "sadece ticari rota" diye bir şey yok: Bağlantısallığın jeopolitiği	5
İyi kentleşme maaşınızı artırabilir mi?	6
Manşet yerinde sayarken: Dezenflasyonun seyri ve enflasyonu tek sayıyla okumanın maliyeti	7
Ceuta (Sebte): Uluslararası Siyasetin İşlevsel Aparatı Göçmenlerin Son Sahnesi	8
Suriye'de yıkım ve toparlanma: Gece ışıkları ne anlatıyor?	9
Avrupa'nın kapasite açığı: Sebte krizi ışığında göç yönetiminin sınırları	10
Kurumsal erozyonun kampüsteki yüzü: Akademik özgürlük, beyin göçü ve yükseköğretimin geleceği	11
Savaşın bütçeye etkisi büyüyor	12
Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Guterres'in Kıbrıs ziyareti: Çözüm arayışında bölgesel güvenlik dinamiğinin yeniden teyidi	13
Küresel gerilimlere eklenen yeni rota tehdidi: Ren ve Tuna'da düşük su seviyeleri	14
ABD-İsrail ilişkisi: Mutabakat sütunları gerilim alanlarına nasıl dönüştü?	15
Zaman var, kontrol yok: Türkiye'de zaman egemenliğinin iki yüzü	16

HABERLER

Güven Sak: "Türkiye ile Ermenistan arasındaki ekonomik iş birliği her iki ülkeye de katkı sağlayacak"	17
---	----

BÜLTENLER

TEGE'ye göre ağustosta aylık gıda enflasyonu yüzde 1,07 oldu	18
Doğrudan yatırımlarda 2026'nın ikinci çeyreğine çıkışlar damga vurdu	19
Hatay, Kahramanmaraş ve Adıyaman'da istihdam kaybı 44 bini aştı	20
Perakende güveni hazıranda yeniden pozitifte döndü	21

BLOG

Cafe latte ekonomisi: Bir fincanda iki Türkiye

Değerlendirme Notu / H. Ekrem Cunedioğlu, Sercan Sevgili, Yusuf Tuna Alemdar

Türkiye’de kayıtlı yeme-içme iş yeri sayısı 2010 yılında 62 bin iken 2025’te 159 bine çıkmıştır. Nüfusa oranlandığında, her on bin kişiye düşen kayıtlı yeme-içme iş yeri sayısı da aynı dönemde 8,5’ten 18,5’e yükselmiştir. Yiyecek-içecek hizmetlerinde kayıtlı istihdam ise 2,8 katına çıkmış, yaratılan her 12 yeni kayıtlı işten biri bu faaliyette ortaya çıkmıştır. Kentlerin değişen görünümünün ölçülebilir bir istihdam karşılığı vardır.

Bu dönüşüm, kamuoyunda birbiriyle çelişen anlatılarla tartışılmaktadır. Bir anlatıya göre fiyatlar ne olursa olsun dolup taşan kafeler, hanehalkının alım gücünün sanıldığı kadar aşınmadığının kanıtıdır. Bir başkasına göre üniversite mezunu gençlerin tezgâh arkasında çalışması, eğitim yatırımının karşılıksız kaldığının bir işaretidir. Kamuoyunda dile getirilen üçüncü bir anlatı ise bu hızda çoğalan işletmelerin ancak kayıt dışı kaynaklarla finanse edilebileceğini ileri sürmektedir. Bu anlatıların ortak noktası, ölçüme dayanmamalarıdır. Bu not, üç anlatıyı da ölçülebilir göstergelerle sınamakta ve birbirini izleyen beş soruya yanıt aramaktadır. Kafeler gerçekten çoğalıyor mu? Yeni işler nerede yaratılıyor? Bu işler ne tür işlerdir? İşgücünün bu alana kayması ekonominin geri kalanına ne yapmaktadır? Kafeleri kim doldurmaktadır?

Bu soruların politika açısından önemi açıktır. Yeni işlerin nerede yaratıldığı, bir ülkenin uzun dönemli verimlilik ve ücret düzeyini belirler. Yunanistan bu açıdan uyarıcı bir örnektir. Nikiforos vd. (2026), 2009 sonrasında Yunan ekonomisinin neredeyse tek büyüme kutbunun konaklama ve yiyecek-içecek hizmetleri olduğunu, bu kaymanın toplam verimlilik kaybının yaklaşık üçte birini açıkladığını göstermekte ve tabloya “kafe ekonomisi” adını vermektedir. Bu not, Yunanistan için geliştirilen üç göstergeli tanıyı Türkiye’ye ölçüt olarak uygulamakta ve çerçeveyi girdi-çıkı analiz, hanehalkı iş gücü mikro verisi ve hanehalkı bütçe verileriyle genişletmektedir. Bulgular, Türkiye’nin dönüşümünün de kafe ve restoran yoğun olduğunu, ancak Yunanistan’ın aksine bu genişlemenin çöken değil büyüyen bir ekonominin içinde gerçekleştiğini göstermektedir. Genişlemenin yanında, katma değeri ve ücretleri hızla yükselen küçük bir bilgi-yoğun büyüme kutbu da bulunmaktadır.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Türkiye'nin doğurganlık açmazı

Değerlendirme Notu / Yusuf Tuna Alemdar, Sema Nur Tohumcu, Emre Aslan

Türkiye'de toplam doğurganlık hızı (TDH) 2025'te 1,42'ye inmiştir. Bu değer, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) yayımladığı serinin en düşük düzeyidir. Yıllık canlı doğum sayısı da 2014'teki 1,35 milyonluk zirvesinden 895.374'e gerilemiştir. Ulaşılan düzey, uluslararası karşılaştırmada olağandışı değildir. Bu notun tezi şudur: Asıl sorun düzey değil, düşüşün henüz plato ya da toparlanma işareti vermeden sürmesidir.

TDH, 2017'de yenilenme eşiğinin kalıcı olarak altına indiğinden bu yana istisnasız her yıl azalmıştır. Karşılaştırılan ülkelerin çoğunda eşik sonrasında duraklama ya da sığ düşüş görülmüştür. Kesintisizlik ve sekiz yıllık toplam kayıp bakımından Türkiye'ye en yakın tarihsel karşılaştırma, sıkça anılan Güney Kore değil, 1970'lerin Almanya'sıdır. Düşüş yalnızca takvim kaymasıyla da açıklanamamaktadır. Doğurganlığın tepe yaşı 20-24'ten 25-29'a kaymış, ancak ileri yaşlardaki doğumlar genç yaşlardaki gerilemeyi karşılamamıştır. Yaş profilinin bütünü aşağı inmiştir. Doğum sırası ve kuşak verisi bulunmadığından bunun yaşam boyu çocuk sayısına yansımaları ölçülememektedir.

Türkiye'de doğurganlığın düşüşü çoğu zaman toplumsal bir moral sorunuyla birlikte anlatılmaktadır. Not, bu nedenle önce alternatif bir açıklamayı sınamaktadır: Doğurganlık düşüşü mutsuzlaşmayla açıklanabilir mi? Mutluluk oranı 2003-2025 arasında %59,6'dan %53,3'e, toplam doğurganlık hızı 2,09'dan 1,42'ye inmiştir.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Artık “sadece ticari rota” diye bir şey yok: Bağlantısallığın jeopolitiği

Değerlendirme Notu / Y. Lalin Akhan

Bölgesel bağlantısallık ve koridor rekabeti, 2010’ların ikinci yarısından itibaren küresel siyaset ve uluslararası ilişkilerde giderek daha görünür hale gelmiştir.

Çin’in 2013 senesinde açıkladığı Kuşak ve Yol Girişimi’ne (BRI) farklı gelişmişlik düzeylerinden yaklaşık 146 ülkenin dahil olması; Global Gateway belgesiyle Avrupa Birliği’nin bağlantısallığa “stratejik özerklik” yaklaşımının somutlaşması, 2023 yılında Hindistan öncülüğünde IMEC’in duyurulması, Çin’in Afrika’da artan nüfuzuna karşılık Angola, Kongo Demokratik Cumhuriyeti ve Zambiya’yı birbirine bağlayan Lobito Koridoru’nun işletme imtiyazını 2023 yılında Batı konsorsiyumunun kazanması ve hattın geliştirilmesinin AB-ABD tarafından üstlenilmesi, Trump’ın 2025 senesinde Panama Kanalı geçiş rejiminde Amerika’nın nüfuzunu tartışmaya açması ve 2026 Hürmüz Krizi gibi gelişmeler, bağlantısallığın teknik bir altyapı meselesinin ötesinde rekabet, güvenlik ve ülkelerin yumuşak gücüyle doğrudan ilişkili bir alan olduğunu göstermektedir.

Bu yazıda ele alınacak lojistik bağlantısallık; ticaret rotası üzerinde yer alan ülkelerin ulusal karayolu, demiryolu veya denizyolunun hem fiziksel hem de yönetsel olarak rota üzerinde yer alan diğer ülkelere kesintisiz şekilde devam etmesi anlamına gelmektedir. Bağlantısallık, kavramsal olarak altyapıdan farklıdır. Bunun tek nedeni, terimin hem altyapı hem de üstyapı uyumlaştırmalarını tanımlayan teknik bir terim olması değildir. Pragmatik düzeyde bağlantısallık, ülkelerin ekonomik güvenliklerini ve dış politika manevra alanlarını etkileyen stratejik bir değişkeni ifade etmektedir. Bu doğrultuda yazı; bağlantısallığın hem küresel güçlerin birbirine karşı kullandığı asimetrik bir baskı aracı ve risk azaltma enstrümanı hem de rota üzerinde yer alan ülkelerin büyük güç rekabetini araçsallaştırarak stratejik özerkliklerini ve pazarlık kapasitelerini artırdıkları bir jeopolitik alan olduğunu savunmaktadır.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

İyi kentleşme maaşınızı artırabilir mi?

Değerlendirme Notu / A. Burak Büyükcivelek

Herkesin kazancını her olanakta artırmaya çalışması doğal bir süreç olsa gerek. Özellikle de yüksek enflasyon, artan yaşam maliyetleri ve bunlara paralel artmayan gelir olanakları düşünüldüğünde. Bu koşullarda tartışmanın ilk akla gelen tarafı elbette ücretin kendisi. Ücretlerin nasıl belirlendiği, çalışanların pazarlık gücü, iş gücü piyasasının koşulları ya da işverenlerin davranışları bu tartışmanın önemli parçaları. Ama bir de ücretin neyi karşılayabildiği sorusu var. Çünkü sonuçta önemli olan yalnızca ay sonunda ne kadar gelir elde ettiğimiz değil, bu gelirle nasıl bir yaşam sürdürebildiğimiz. Konut, ulaşım, eğitim, sağlık, bakım ya da sosyal yaşama katılım için yapmak zorunda olduğumuz harcamalar arttıkça aynı ücretin karşılığı da giderek azalıyor.

Bu tartışmaya bir de kenti eklemek istiyor ve sorumu tekrarlıyorum: İyi bir kent maaşınızı artırabilir mi? Doğrudan bakıldığında elbette hayır. Kent ya da planlama, çalışanın hesabına yatırılan nominal ücreti belirlemiyor. Ama eğer iyi planlanmış bir kent, konut, ulaşım ve gündelik hizmetlere erişmek için yapmak zorunda olduğumuz harcamaların bir bölümünü azaltabiliyorsa aynı ücretin karşılığı da değişebilir. Bu yazıda ilerleyen bölümlerde “mekânsal sosyal ücret” olarak adlandıracağım yaklaşımın çıkış noktasını da tam olarak bu ilişki oluşturuyor. Soruyu yanıtlamak için önce iki şeyi birbirinden ayırmak gerekiyor: Çalışanın ücretinin nasıl belirlendiği ile kendisinin ve hanesinin kabul edilebilir bir yaşamı sürdürebilmek için ne kadar gelire ihtiyaç duyduğu. Sonrasında ise bu ihtiyaçların hangilerinin mutlaka piyasadaki satın alınmak zorunda olduğunu, hangilerinin farklı yollarla karşılanabileceğini tartışacağım. Kent ve planlama ile kurmak istediğim ilişki de esas olarak burada ortaya çıkacak.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Manşet yerinde sayarken: Dezenflasyonun seyri ve enflasyonu tek sayıyla okumanın maliyeti

Değerlendirme Notu / Ömer Faruk Can, H. Ekrem Cunedioğlu, Zeynep Tuncerli

Yıllık tüketici enflasyonu TÜİK verilerine göre Temmuz 2026'da %31,75 olarak gerçekleşmiştir. 2025 yılının tamamında yıllık enflasyonun %44,38'den %30,89'a indiği hatırlandığında, manşetin 2026'da yatay seyretmesi "dezenflasyon durdu" yorumlarını yaygınlaştırmıştır. Bu not, gündemdeki bu tartışmaya katkı sağlamayı amaçlamakta; bunu yaparken sadece yıllık manşet üzerinden değerlendirme yapmanın yeterli olmayacağını öne sürmektedir.

Türkiye'de enflasyon tartışması neredeyse yalnızca yıllık manşet üzerinden yürümekte ve tartışmanın iki kutbu da ölçüm tercihindan kaynaklanan bir yanılgı payı taşımaktadır. Manşete bakınca dezenflasyon durmuş görünmektedir. Oysa yıllık manşet son on iki ayın bilançosudur ve bugünün fiyatlama temposu hakkında söylediği, yapısı gereği sınırlıdır. Verinin detayına inildiğinde tablo farklılaşmaktadır. Bununla birlikte detaya inmenin de doğru yolu vardır: ham momentum gibi mevsim etkisinden arındırılmamış ölçülerin ima ettiği hızlı iyileşme okuması da en az manşete sıkışmış okuma kadar yanıltıcı olabilir.

Enflasyona dair sorular tek tip değildir. Fiyatların ne kadar hızlı arttığı, bu artışın sepetin ne kadarına yayıldığı, hangi kalemlerden kaynaklandığı ve önümüzdeki dönem açısından ne ifade ettiği sorularının her biri farklı bir göstergeyle yanıtlanmalıdır. Bu göstergelerle bakıldığında Temmuz 2026 verisinin verdiği cevap nettir: dezenflasyon durmamış, adres değiştirmiştir. Ancak bu cevabı görünür kılan göstergelerin önemli bir kısmı Türkiye'nin resmî istatistik setinde düzenli olarak yayımlanmamaktadır. Burada ele alınan göstergelerin resmî rakama alternatif değil, aynı TÜFE verisinin farklı sorulara cevap veren okumaları olduğu da unutulmamalıdır.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Ceuta (Sebte): Uluslararası Siyasetin İşlevsel Aparatı Göçmenlerin Son Sahnesi

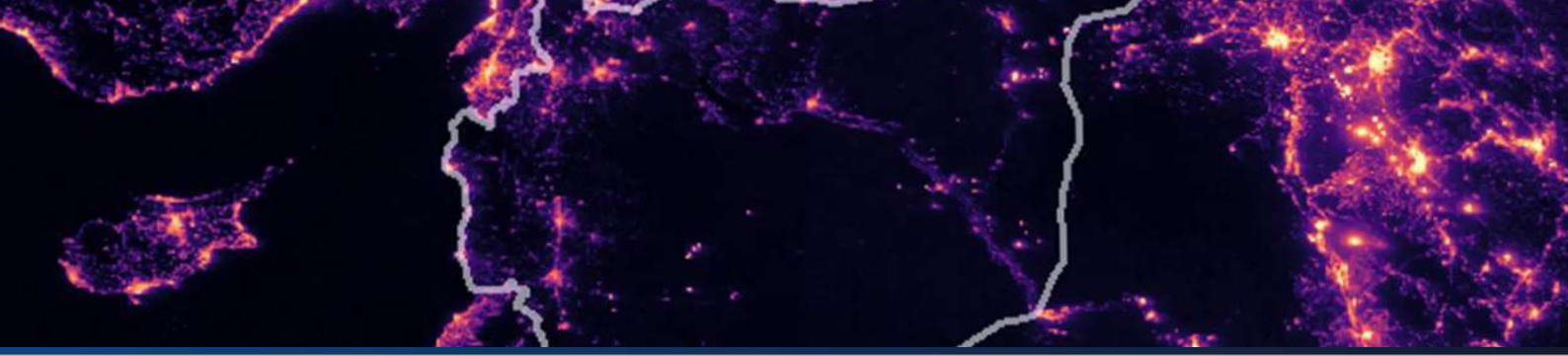
Değerlendirme Notu / M. Murat Erdoğan

Fas'tan İspanya'nın Kuzey Afrika'daki toprağı olan Ceuta'ya (Arapçası "Sebte"), oradan da Avrupa'ya ulaşmak umuduyla 30-31 Temmuz tarihlerinde yola çıkan on binlerce düzensiz göçmenden 88'inin umuda yolculuğı ölümle son buldu. Ne var ki, 88 ölüm büyük resmin sadece teferruatı olarak kaldı. Sadece o değil, tek bir kişinin bile Avrupa anakarasına ulaşamaması da 70 bini aşkın düzensiz göçmenin birkaç gün içinde Fas'a geri dönmesi ya da gönderilmesi de çok konuşulmadı. Bu insanların olmadık bir umuda kapılarak yoksulluklarına rağmen göçmen kaçakçılarına para ödemeleri konu bile edilmedi. Ancak 85 bin nüfusu olan Ceuta'ya sevinç çığlıklarıyla giren 70 bini aşkın kişinin şuursuz biçimde ortaya saçılan ve her sıradan insanı tedirgin edecek "işgal" görüntüleri, dünyayı yöneten ve göçmen karşıtlığından oy devşiren pek çok lider için paha biçilemez ve yıllarca tüketile-tüketile yeniden üretilecek bir propaganda malzemesine dönüştü. Düzensiz göç konusu son 15 yılda Türkiye dahil pek çok yerde siyasetin en hassas konularından biri haline geldi. Bu nedenle öncelikle birkaç hususun altını çizmek gerekiyor.

Düzensiz göç bir sorundur ve her ülkenin bu konudaki önleyici, koruyucu çabaları meşrudur. Ancak düzensiz göçle mücadelede, sebepleri ortadan kaldırmak yerine sonuçlara odaklanıldıkça çözüm, dışsallama ve sınır güvenliğine indirgenmekte, bu da problemi büyütürken tüm aşırı sağcı, ırkçı, otoriteryan politikacılara güç vermektedir.

Her ülke, kendi sınırlarını gerekli izinleri almadan geçme teşebbüsündekilere karşı, uluslararası hukuka uygun bir biçimde kendini koruma hakkına sahiptir.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Suriye’de yıkım ve toparlanma: Gece ışıkları ne anlatıyor?

Değerlendirme Notu / Berat Yücel, Sercan Sevgili

Suriye’de 2011 yılından bu yana süregelen iç savaş dönemi, 8 Aralık 2024 itibarıyla fiilen sona erdi. Ahmet el-Şara liderliğindeki Heyet Tahrir eş-Şam (Şam’ın Kurtuluşu Heyeti, HTŞ), Suriye’nin kuzeybatısında başlayan İdlib merkezli hareketini Şam’da sonlandırdı. Suriye’nin eski devlet başkanı Beşar Esad ise Şam’daki başkanlık sarayından Moskova’ya giderken geride yaklaşık on üç yıl süren iç savaşın bıraktığı derin bir yıkım kaldı. Can kayıpları ve zorunlu kitlesel göçler, ülkenin beşerî sermayesini uzun yıllar telafisi güç biçimde zedeledi; yerleşim yerleri, kamu hizmet binaları, işletmeler ve fabrikalar büyük ölçüde tahrip oldu, ülkenin üretim kapasitesi ağır yara aldı. Bununla birlikte, özellikle Batılı ülkelerin uyguladığı yaptırımlar finansmana erişimi kısıtladı, dış ticaret kanallarını daralttı ve ara malı girişini zorlaştırarak ülke ekonomisini derinden etkiledi.

Suriye’de savaş sonrası yeniden inşa ve ekonomik toparlanma sürecinin önem kazanmasıyla birlikte, savaşın yarattığı yıkımın nicel olarak ölçülmesi ve çatışma sonrası dönemde ekonomik toparlanma performansının değerlendirilmesi, önemli bir inceleme alanı haline geldi. Bu çerçevede, başta Dünya Bankası olmak üzere uluslararası kuruluşların, savaşın yol açtığı fiziki ve ekonomik kayıpları ölçmeye ve çatışma koşullarında derlenmesi güçleşen ulusal ekonomik verileri tahmin etmeye yönelik alternatif yöntemlere başvurduğu görülmektedir.

Gece ışığı (nighttime lights) verileri, uydu sensörlerinin geceleri yeryüzünden yayılan yapay ışığı kaydetmesiyle elde edilmekte ve ekonomik faaliyetin mekânsal dağılımına ilişkin kesintisiz bir gösterge sunmaktadır. Literatürde ışık yoğunluğu ile üretim düzeyi, elektrik tüketimi ve yerleşim yoğunluğu arasında güçlü bir ilişki bulunduğu; bu nedenle söz konusu verilerin, resmî istatistiklerin üretilmediği ya da güvenilirliğini yitirdiği bağlamlarda ekonomik aktivite için elverişli bir vekil değişken işlevi gördüğü ortaya konmuştur. Verinin idari birim düzeyinde ayrıştırılabilmesi, aylık sıklıkta derlenmesi ve saha erişimi gerektirmemesi, yöntemi Suriye örneği bakımından özellikle kullanışlı kılmaktadır; nitekim yıkımın hem zamanlaması hem de coğrafi dağılımı, ulusal veri altyapısının çöküşünden bağımsız olarak izlenebilmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, savaş dönemindeki yıkımı ve savaş sonrası ekonomik performansı, Ocak 2012–Haziran 2026 dönemini kapsayan aylık gece ışığı verileriyle ülke geneli ve il düzeyinde değerlendirmektir. Ayrıca yeni yönetimin ilk bir buçuk yılında Suriye’nin ekonomik toparlanma süreci, bu metodoloji çerçevesinde elde edilen bulgular ışığında analiz edilmektedir.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Avrupa'nın kapasite açığı: Sebte krizi ışığında göç yönetiminin sınırları

Değerlendirme Notu / Yusuf Tuna Alemdar, Seifeldin Abbas, Elifnaz Kamalak

30-31 Temmuz 2026'da yaklaşık 72 bin kişi Fas'tan Sebte'ye (Ceuta) geçmiştir. Bu not, Avrupa gündemine öncelikle bir sınır güvenliği krizi olarak yansıyan bu olayın aynı zamanda bir devlet kapasitesi sınavı olduğunu ileri sürmektedir. Avrupa ülkeleri dört kamu politikası hedefini aynı anda yönetmek zorundadır: ekonomik ve demografik ihtiyaçlar doğrultusunda iş gücünün seçici ve düzenli kanallardan temini, dış sınırların etkin kontrolü, uluslararası koruma yükümlülüklerinin hukuka uygun biçimde yerine getirilmesi ve bu hedeflerin gerektirdiği toplumsal, idarî ve malî kapasitenin sürdürülmesi. Bu hedefler ilkesel olarak birbiriyle çelişmez. Aksine, ihtiyaç duyulan düzenli göçü kabul edip düzensiz geçişleri sınırlamak mümkündür. Ekonomik ve demografik ihtiyaçların varlığı da düzensiz girişleri meşru veya işlevsel bir iş gücü politikası aracına dönüştürmez. İşgücü ihtiyacının karşılığı, ölçeği ve niteliği kamu otoritelerince belirlenen düzenli kanallar; düzensiz hareketliliğin karşılığı ise etkin sınır yönetimi, hızlı statü işlemleri ve hukuka uygun geri dönüş kapasitesidir. Sorun, iş gücü politikasından sınır güvenliğine, iltica süreçlerinden geri dönüş kapasitesine ve toplumsal uyuma uzanan bu araçların ortak ve öngörülebilir bir kurumsal çerçevede bütünleştirilememesidir. Sebte'de kısa sürede yoğunlaşan kitlesel geçiş, bu kapasite açığının yerel, ulusal ve Avrupa düzeyindeki sonuçlarını görünür kılmıştır.

Krizin zamanlaması, Avrupa göç gündeminin iki ayrı yüzünü üç hafta arayla yan yana getirmiştir. 14 Temmuz 2026'da Avrupa Komisyonu, Avrupa Birliği'nin (AB) üçüncü Demografi Raporu'nu yayımlamıştır. Rapora göre, AB nüfusu 2029'da 453,3 milyonla zirveye ulaşacak, ardından yüzyılın sonuna doğru yaklaşık 399 milyona gerileyecektir (European Commission, 2026a). Raporu sunan Komiser Dubravka Šuica göçü, azalan iş gücüne karşı bir zorunluluk olarak nitelendirmiştir. Sebte'deki geçişlerin hemen ardından ise 22 AB üyesi devletin lideri, dış sınırların güçlendirilmesi ve göçün araçsallaştırılmasıyla diğer hibrit tehditlere karşı koordineli eylem çağrısı yapmıştır. 4 Ağustos 2026'da İrlanda dönem başkanlığında olağanüstü toplanan AB İçişleri Bakanları, İspanya ile dayanışmalarını açıklamıştır (Euronews, 2026a, 2026e).

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Kurumsal erozyonun kampüsteki yüzü: Akademik özgürlük, beyin göçü ve yükseköğretimin geleceği

Değerlendirme Notu / Yusuf Tuna Alemdar, Enes Furkan Başpınar

Akademik özgürlük, uzun süre yalnızca akademinin kendi iç meselesi ya da hak savunuculuğunun konusu olarak görüldü. Oysa son on yılın verileri bambaşka bir tablo çiziyor. 2015-2025 döneminde dünyada 52 ülkede akademik özgürlük istatistiksel olarak anlamlı biçimde geriledi ve bu listenin üst sıralarında, otoriter rejimlerin yanında, Amerika Birleşik Devletleri gibi yerleşik demokrasiler de yer alıyor. Akademik özgürlük tartışması artık çevre ülkelerin sorunu değil, küresel bir kurumsal erozyon dalgasının parçasıdır. Türkiye ise bu dalganın istisnası değil, en derin vakalarından biridir.

Bu not, akademik özgürlüğü kavramsal, ölçümsel ve politika boyutlarıyla ele alıyor. Notun çıkış noktası, akademik özgürlük ile kurumsal özerkliğin devlet otoritesine alternatif ilkeler değil, devletin uzun vadeli bilgi, teknoloji ve beşerî sermaye kapasitesini koruyan kurumsal mekanizmalar olduğudur. Önce kavramın ne olduğu ve ne olmadığı netleştirilecek, ardından endekslerin neyi ölçüp neyi ölçmediği tartışılacak, son olarak Türkiye'nin yeri ortaya konacaktır. Nota iki katman daha eklenmektedir. Akademik özgürlük kaybının ölçülebilir bir faturası vardır ve bu fatura beşerî sermaye üzerinden ödenmektedir. Teşhisten reform çerçevesine giden bir yol da mevcuttur.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Savaşın bütçeye etkisi büyüyor

ABD, İsrail ve İran arasında şubat sonunda sıcak savaşa dönüşen çatışmanın ardından yükselen enerji maliyetlerinin kamu maliyesi üzerindeki etkisini değerlendiren TEPAV, mevcut görünümün sürmesi halinde 2026 yılı bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 3,8 ile yüzde 4,4 arasında gerçekleşebileceğini öngördü.

TEPAV haziran ayı merkezi yönetim bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin değerlendirme notunu yayımladı.

Değerlendirme notunda, ABD, İsrail ve İran arasında şubat sonunda sıcak savaşa dönüşen çatışmanın ardından temmuz ayında yeniden tırmanan jeopolitik gerilimler ile enerji maliyetlerinin yüksek seyrini korumasının kamu maliyesi üzerindeki baskıyı artırdığı belirtildi. Bu gelişmelerin bütçedeki mali alanı daraltırken ekonomide ise kamu politikalarının hareket alanını sınırladığı ifade edildi.

Notta, 2026 yılı bütçesinin savaşın öngörülmediği, enerji maliyetlerinin ise düşeceği varsayımıyla hazırlandığı hatırlatıldı. Bütçe açığının GSYH'ye oranı yüzde 3,5 olarak hedeflenmiş olmasına karşın, savaşın ardından enerji fiyatlarının beklendiği şekilde gerilememesi nedeniyle yıl sonunda bütçe açığının iki farklı senaryoda GSYH'nin yüzde 3,8'i ile yüzde 4,4'ü arasında gerçekleşebileceği değerlendirildi.

Haziran sonunda bütçe giderleri yüzde 32,7 arttı

Değerlendirme notuna göre, haziran sonu itibarıyla merkezi yönetim bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 32,7, faiz dışı giderler ise yüzde 32,9 arttı. Geçen aya göre bütçe harcamalarındaki artış hızının yavaşladığı görülmekle birlikte, SGK devlet katkı payı düzeltilmesi yapıldığında faiz dışı harcamalardaki artışın yüzde 38,2'ye ulaştığı belirtildi.

Aynı dönemde toplam bütçe gelirlerinin yüzde 39,1, vergi gelirlerinin ise yüzde 38,7 arttığı kaydedildi.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Guterres'in Kıbrıs ziyareti: Çözüm arayışında bölgesel güvenlik dinamiğinin yeniden teyidi

Kıbrıs Çalışma Metinleri | Sayı: 3

BM Genel Sekreteri António Guterres'in Temmuz 2026'da Kıbrıs'a gerçekleştirdiği ziyaret, 2010'dan bu yana görevdeki bir BM Genel Sekreteri tarafından adaya yapılan ilk ziyaret olması bakımından Kıbrıs çözüm sürecini yeniden gündeme taşıdı. Guterres, bundan sonraki çabaların iki Kıbrıslı lider ile üç garantör ülkenin katılımıyla 5+1 formatında sürdürüleceğini teyit ederken, yeni bir toplantı düzenlenmeden önce daha kapsamlı diplomatik hazırlık yapılması ve güven artırıcı önlemlerin geliştirilmesi gerektiğini vurguladı.

Aynı zamanda değişen bölgesel güvenlik ortamı, Kıbrıs'ın stratejik önemini artırdı. Çatışmaların Gazze'den İran'a uzanması ve Doğu Akdeniz çevresindeki güvenlik iş birliğinin derinleşmesiyle birlikte Kıbrıs, bölgenin operasyonel ve güvenlik mimarisine giderek daha fazla entegre olmaya başladı. Çalışma, çözümün halen sağlanamamış olmasının, adada dış tehditlerin ortak biçimde değerlendirilmesine yönelik bir mekanizmanın bulunmaması nedeniyle bu tabloyu daha da karmaşıktırdığını, aynı zamanda Türkiye'nin güvenliği ve Kıbrıs Türklerinin konumu açısından da çeşitli kaygılar doğurduğunu ileri sürmektedir.

Bu çerçevede, yeniden canlandırılacak bir çözüm süreci yalnızca adanın uzun süredir devam eden bölünmüşlüğüne giderilmesine değil, Kıbrıs'ın şekillenmekte olan bölgesel güvenlik mimarisi içindeki yerinin belirlenmesine de katkı sağlayabilir.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Küresel gerilimlere eklenen yeni rota tehdidi: Ren ve Tuna'da düşük su seviyeleri

Değerlendirme Notu / Sercan Sevgili, İbtisam Ur Rehman, Elifnaz Kamalak

Küresel tedarik zincirleri, son yıllarda yalnızca üretim ve talep koşullarıyla değil, kritik ulaşım geçitlerinde yoğunlaşan jeopolitik risklerle de şekillenmektedir. Süveyş-Kızıldeniz hattında süregelen yoğunluk sorunlarının ardından İran çevresinde tırmanan gerilim, Hürmüz Boğazı'ndaki gemi trafiğini ve enerji taşımacılığını yeniden küresel ekonominin temel kırılma noktalarından biri hâline getirmiştir. Hürmüz ve Babülmendep gibi stratejik geçitlerde gemilerin güzergâh değiştirmesi, geçişlerin yavaşlaması ve taşımacılık risklerinin artması; enerji fiyatlarından sigorta ve navlun maliyetlerine kadar uzanan yeni baskılar yaratmaktadır.

Bu gelişmeler, küresel ticaretin sınırlı sayıda deniz geçidine bağımlılığını bir kez daha görünür kılarken Avrupa açısından ikinci bir kırılma alanı ortaya çıkmaktadır. İklim değişikliğinin etkileri Avrupa'da artık öngörülen gelecek riskleri olmanın ötesine geçmekte, yaz aylarında üretimi, sağlık ve altyapıyı zorlayan güncel bir baskı faktörüne dönüşmüştür. Copernicus verilerine göre Avrupa küresel ortalamadan yaklaşık iki kat daha hızlı ısınırken 2026 Haziran'ı Batı Avrupa'da en sıcak ay olarak raporlanmış, bu durumun etkileri kuraklık, su stresi ve ısıya bağlı artan sağlık riskleriyle kaydedilmiştir (Copernicus Climate Change Service [C3S], 2025). Son yıllarda Avrupa sıcaklık dalgalarına maruz kalsa da 2026 yazında yaşanmakta olan sıcak hava dalgaları bölge için iklim değişikliğinin kriz boyutlarına tırmandığını işaret etmektedir. Fransa ve İspanya'da geniş çaplı orman yangınları, Yunanistan'da kitlesel tahliyeler, Birleşik Krallık'ta kuraklık uyarıları ve tekrarlayan aşırı sıcaklıklar hem ekosistemleri hem de ekonomik faaliyetleri baskı altına almıştır (Copernicus Climate Change Service [C3S], 2025; World Meteorological Organization [WMO], 2026). Bu gelişmeler iklim değişikliğiyle yaşanan sıcak hava dalgalarının sadece meteorolojik olaylar olmadığını, su kaynakları, tarım, sağlık, enerji talebi ve ulaşım sistemlerinde zincirleme etkiler yaratan krizler olduğunu göstermektedir. Küresel düzlemde dış ticaret yolları jeopolitik gerilimlerle kesintiye uğrarken, kıta içindeki üretim ve dağıtım sistemi de iklim değişikliğinin neden olduğu düşük su seviyeleriyle karşı karşıyadır. Başka bir ifadeyle Avrupa ekonomisi, bir yandan enerji ve ham madde tedarik ettiği dış koridorlarda güvenlik kaynaklı darboğazlarla mücadele ederken diğer yandan kendi sanayi merkezlerini limanlara bağlayan başta Ren ve Tuna olmak üzere iç su yollarında iklim kaynaklı bir kapasite kaybı yaşamaktadır. Bu iki faktörün birleşimi ise küresel tedarik zincirlerindeki mevcut kırılmalara eklenen yeni bir üretim ve ticaret riski olarak değerlendirilmelidir.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

ABD-İsrail ilişkisi: Mutabakat sütunları gerilim alanlarına nasıl dönüştü?

Değerlendirme Notu / Tülin Daloğlu

ABD-İsrail ilişkisi, 14 Mayıs 1948'de Başkan Harry S. Truman'ın, Dışişleri Bakanlığı içindeki ve özellikle Dışişleri Bakanı George Marshall'ın temsil ettiği ciddi itirazlara rağmen, İsrail'in geçici hükümetini bağımsızlık ilanından yalnızca 11 dakika sonra fiilen tanımasıyla başladı. Ancak bu erken diplomatik tanıma otomatik olarak kapsamlı bir stratejik ittifak anlamına gelmiyordu. Asıl dönüşüm, 1960'larda John F. Kennedy döneminde, Küba Füze Krizi'nin Amerika Birleşik Devletleri ile Sovyetler Birliği'ni nükleer çatışmanın eşiğine getirdiği Soğuk Savaş ortamında yaşandı. 1956 Süveyş Krizi'nde İsrail'in Fransa ve İngiltere ile birlikte Mısır'a saldırması Washington'ı rahatsız ederken Sovyetler Birliği'nin Kahire üzerindeki nüfuzunu artırması da ABD'de Mısır'ın giderek Moskova'nın stratejik yörüngesine girdiği ve bölgesel dengenin değişebileceği kaygısını güçlendirdi.

Washington, İsrail'in güvenliğini Amerikan jeopolitik çıkarlarıyla tam da bu bağlamda daha doğrudan ilişkilendirmeye yöneldi. Kennedy yönetiminin 1965'te İsrail'e Hawk hava savunma füzelerinin satışını onaylaması, ABD'nin Arap-İsrail silahlanma yarışında doğrudan tedarikçi olmaktan kaçınan önceki politikalarından önemli bir sapma ve güvenlik ilişkisinin kurumsallaşmasında ilk dönüm noktası oldu. 1967 Savaşı'nın ardından derinleşen bu yakınlaşma, 1973 Arap-İsrail Savaşı sırasında Washington'ın sağladığı kritik askerî hava ikmaliyle stratejik bir ittifak niteliği kazandı. İlerleyen yıllarda ise serbest ticaret düzenlemeleri, düzenli askerî yardım, istihbarat paylaşımı ve ortak savunma programlarıyla kapsamlı ve kalıcı bir ortaklığa dönüştü.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Zaman var, kontrol yok: Türkiye’de zaman egemenliğinin iki yüzü

Değerlendirme Notu / H. Ekrem Cunedioğlu, Günbey Korkmaz

Türkiye’de son on yılda çalışma süreleri istatistiksel olarak kısılırken toplumsal düzeyde hissedilen “zamansızlık”, paradoksal biçimde derinleşmiştir. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2015’te 46,8 saatten 2025’te 42,6 saate gerilemiştir. Ancak aynı on yıllık periyotta, Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) Zaman Kullanım Araştırması’na (ZKA) göre hafta içi zamanını yetersiz bulanların oranı toplamda %24,5’ten %30,6’ya çıkmıştır. Bu artış erkeklerde %25,4’ten %29,3’e, kadınlarda ise %23,6’dan %31,9’a ulaşarak belirgin bir toplumsal cinsiyet asimetrisi de üretmiştir. Ülke genelinde çalışma süresi kısalmış, fakat zamana yönelik kıtlık algısı büyümüştür. Bu tablo, temel sorunun ne kadar zamanımız olduğu değil, o zamanı kimin yönettiği gerçeğine işaret etmektedir.

Keynes (1931), ekonomik ilerlemeyle birlikte torunlarının kuşağının haftada yalnızca 15 saat çalışacağını öngörmüş ve asıl sorunun geri kalan devasa serbest zamanın nasıl doldurulacağı olacağını yazmıştı. Ancak bu öngörü tutmadı. Crafts’ın (2022) hesaplamalarına göre haftalık çalışma süresi Keynes’in beklediğinin çok altında bir hızla kısalmıştır. Bireylerin serbest zaman bütçesindeki asıl genişleme günlük çalışma saatlerinin ksalmasından ziyade, beklenen yaşam süresinin uzamasıyla gerçekleşmiştir. Öyle ki, emeklilik döneminin genişlemesi sayesinde 20 yaşındaki bir bireyin yaşamı boyunca bekleyebileceği toplam serbest zaman 1931-2011 periyodunda %42,4 artmıştır. Fakat az çalışmak ile zamana hükmetmek aynı şey değildir. Keynes’in gözden kaçırdığı kritik nokta da buydu: Mutlak ihtiyaçlar doyuma ulaşsa bile, başkalarıyla karşılaştırmadan beslenen görece ihtiyaçlar, büyümenin açtığı boşluğu hızla yeni istekler ve yeni tür bir meşguliyetle doldurmaktadır.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Güven Sak: “Türkiye ile Ermenistan arasındaki ekonomik iş birliği her iki ülkeye de katkı sağlayacak”

TEPAV Kurucu Direktörü Güven Sak, Ermenistan Haber Ajansı Armenpress’e verdiği röportajda, Türkiye ile Ermenistan arasındaki normalleşme sürecinin ekonomik boyutunu değerlendirdi. Sak, iki ülke arasında turizm, lojistik, bilgi ve iletişim teknolojileri ile gıda sektörlerinde önemli iş birliği potansiyeli bulunduğunu, ekonomik iş birliğinin her iki ülkeye de katkı sağlayacağını ve asıl hedefin rekabetçi ortaklıklar geliştirmek olduğunu vurguladı.

TEPAV Kurucu Direktörü Güven Sak, Ermenistan Haber Ajansı Armenpress’e verdiği röportajda, Türkiye ile Ermenistan arasında normalleşme sürecinin ekonomik iş birliği açısından sunduğu fırsatları değerlendirdi.

Röportajda, iki ülke arasında siyasi temasların yanı sıra ekonomik ilişkilerin de gelişmeye başladığına dikkat çekildi. Bu kapsamda, 2 Haziran 2026’da Kars’ta Türk ve Ermeni iş dünyası temsilcilerinin bir araya geldiği, ikinci toplantının ise Eylül ayı başında Erivan’da gerçekleştirileceği belirtildi.

Turizm, lojistik ve bilgi ve iletişim teknolojileri öncelikli alanlar

Sak, iki ülke arasında ekonomik iş birliği açısından öncelikli görülen alanların turizm, lojistik ve bilgi ve iletişim teknolojileri olduğunu belirtti. Turizm alanında iki ülkenin tur operatörleri arasında iş birliklerinin geliştirilebileceğini ifade eden Sak, lojistikte ise Türkiye-Ermenistan sınırının açılmasının yalnızca iki ülke arasındaki taşımacılığı değil, Orta Asya’dan Avrupa’ya uzanan ulaştırma koridorlarının etkinliğini de artıracığını söyledi.

Ermenistan’ın bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki potansiyeline dikkat çeken Sak, Türk ve Ermeni şirketleri arasında bu alanda ortaklıklar geliştirilebileceğini ifade etti. Sınır bölgesindeki tarımsal üretim kapasitesine de işaret eden Sak, gıda sektöründe yeni iş birliği fırsatlarının değerlendirilebileceğini kaydetti.

Gümrük Birliği deneyimini örnek gösterdi

Ermenistan’da sınırın açılmasının yerli üreticilere zarar vereceğine ilişkin değerlendirmeleri de ele alan Sak, Türkiye’nin 1996 yılında Avrupa Birliği ile Gümrük Birliği’ne girmesi öncesinde benzer tartışmaların yaşandığını hatırlattı. yapı olarak faaliyet gösteriyor. Şirketin resmi kuruluşunun ardından düzenlenen yönetim kurulu toplantılarında teknik hazırlıklar, saha etütleri ve yeni ihale süreçleri planlanırken birinci aşama altyapı çalışmalarının tamamlanmasına yönelik uygulamalar hız kazandı.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

TEGE'ye göre ağustosta aylık gıda enflasyonu yüzde 1,07 oldu

TEPAV Gıda Fiyat Endeksi (TEGE), 1-25 Ağustos 2026 döneminde aylık gıda enflasyonunu yüzde 1,07, yıllık gıda enflasyonunu ise yüzde 30,9 olarak hesapladı. Ağustosta fiyatı en hızlı düşen ürünler taze fasulye, limon ve kavun; en hızlı artan ürünler ise yerli palamut, yumurta ve çay oldu.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Ağustos 2026 dönemine ilişkin TEPAV Gıda Fiyat Endeksi (TEGE) sonuçlarını açıkladı.

1-25 Ağustos 2026 döneminde derlenen verilere göre aylık gıda enflasyonu yüzde 1,07 olarak hesaplandı. Ağustos ayında aylık gıda enflasyonu yatay bir seyir izlerken yıllık gıda enflasyonu yüzde 30,9 oldu.

Ağustos 2026 dönemine ilişkin diğer kuruluşların verileri ise bültenin hazırlandığı tarih itibarıyla henüz açıklanmadı.

Taze fasulye, limon ve kavun fiyatları geriledi

Ağustos ayında taze meyve ve sebze kategorisinde fiyatı en fazla düşen ürünler taze fasulye, limon ve kavun oldu. Elma, kültür mantarı ve salatalık fiyatlarında ise yüksek artışlar gözlemlendi.

Taze meyve ve sebze kategorisi dışındaki ürünlerde en yüksek fiyat artışları yerli palamut, yumurta ve çayda kaydedildi. Mercimek, krema, kaymak, benzeri süt ürünleri ve ambalajlı şeker ise fiyatı düşen ürünler arasında yer aldı.

KKTC-TEGE'de aylık artış yüzde 2,72'ye ulaştı

KKTC-TEGE kapsamında 1-25 Ağustos 2026 döneminde derlenen verilerle aylık gıda enflasyonu yüzde 2,72 olarak hesaplandı. KKTC'de gıda enflasyonu ağustos ayında yeniden artış eğilimine girdi.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Doğrudan yatırımlarda 2026'nın ikinci çeyreğine çıkışlar damga vurdu

TEPAV Doğrudan Yatırımlar Bülteni'ne göre, 2026 yılının ikinci çeyreğinde Türkiye'de 0,9 milyar dolarlık net doğrudan yatırım çıkışı kaydedildi. Türkiye'deki yabancı yatırımlarda imalat ile toptan ve perakende ticaret sektörleri öne çıkarken Türk yatırımcıların yurt dışı gayrimenkul yatırımları 2,6 milyar dolara ulaştı.

TEPAV Doğrudan Yatırımlar Bülteni'nin 2026 yılı ikinci çeyrek sayısı yayımlandı. Bültene göre, geçen yılın ikinci çeyreğinde kaydedilen 0,9 milyar dolarlık net doğrudan yatırım girişine karşılık 2026 yılının aynı döneminde 0,9 milyar dolarlık net sermaye çıkışı gerçekleşti.

Söz konusu dönemde doğrudan yatırım girişleri 1,6 milyar dolar, yurt dışına yönelik doğrudan yatırımlar ise 2,5 milyar dolar oldu. Gayrimenkul kaynaklı net girişler de hesaba katıldığında doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net sermaye hareketi, 1,5 milyar dolarlık çıkış olarak hesaplandı.v

Yabancılar konut satışında İstanbul ilk sırada

Yabancılar yapılan konut satışları, 2026 yılının ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 3,8 azalarak 4 bin 918'e geriledi. Satışların yüzde 43'ü İstanbul'da, yüzde 32'si ise Antalya'da gerçekleştirildi.

Uyruklara göre dağılımda Rusya vatandaşlarına 912, İran vatandaşlarına 395 ve Ukrayna vatandaşlarına 347 konut satıldı.

Yabancı yatırımların yüzde 64,3'ü iki sektörde toplandı

Türkiye'de gerçekleştirilen yabancı yatırımların yüzde 64,3'ü imalat ile toptan ve perakende ticaret sektörlerinde yoğunlaştı. İmalat sektörü yüzde 35,4'lük payla ilk sırada yer alırken bu sektörü yüzde 28,9 ile toptan ve perakende ticaret izledi. Toptan ve perakende ticaret sektörüne yapılan yatırımlar geçen yılın aynı dönemine göre azaldı.

Türkiye'ye gelen doğrudan yabancı yatırımlarda Hollanda yüzde 29,6'lık payla ilk sırada yer aldı. Geçen yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında ABD, Birleşik Arap Emirlikleri, İngiltere, Almanya, Avusturya, Danimarka, Fransa, Kanada ve İsviçre'nin Türkiye'deki yatırımlarını önemli ölçüde artırdığı görüldü.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Hatay, Kahramanmaraş ve Adıyaman'da istihdam kaybı 44 bini aştı

TEPAV'ın SGK verilerinden yararlanarak hazırladığı İstihdam İzleme Bülteni'ne göre, Mayıs 2026'da toplam sigortalı çalışan sayısı yıllık bazda yüzde 0,9 artarak 25,8 milyona ulaştı. İnşaat sektöründeki yavaşlamanın etkisiyle Hatay, Kahramanmaraş ve Adıyaman'da son bir yıldaki toplam istihdam kaybı 44 bini aştı.

TEPAV tarafından Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) verileri esas alınarak hazırlanan İstihdam İzleme Bülteni'nin 165'inci sayısı yayımlandı.

Sosyal Güvenlik Destek Primi (SGDP) ödenen çalışanlar dahil toplam sigortalı çalışan sayısı, Mayıs 2026'da bir önceki yılın aynı ayına kıyasla yüzde 0,9 (241 bin 123 kişi) arttı. Aylık bazda kayda değer bir değişim göstermeyen toplam sigortalı çalışan sayısı 25 milyon 829 bin 962 olarak gerçekleşti.

Sigortalı ücretli çalışan sayısı yüzde 1 arttı

SGDP ödenen çalışanlar dahil edildiğinde, toplam sigortalı çalışanların yaklaşık yüzde 74'ünü oluşturan sigortalı ücretli çalışanların (4/a) sayısı yıllık bazda yüzde 1 (185 bin 290 kişi) arttı. Aylık bazda ise yüzde 0,3'lük (60 bin 605 kişi) azalış kaydedildi.

Esnaf ve çiftçilerden oluşan 4/b kapsamındaki sigortalıların sayısı yıllık bazda yüzde 0,3 azaldı. Bu grupta çiftçi sayısı yüzde 32,1 (144 bin 703 kişi) artarken esnaf sayısı yüzde 6 (152 bin 523 kişi) geriledi. Aylık bazda esnaf sayısı yüzde 2,6 (60 bin 453 kişi), çiftçi sayısı ise yüzde 1,6 (9 bin 171 kişi) arttı.

Kamu sektöründeki sigortalı çalışanların (4/c) sayısı da yıllık bazda yüzde 1,7 (63 bin 653 kişi), aylık bazda yüzde 0,1 (2 bin 990 kişi) yükseldi.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Perakende güveni hazıranda yeniden pozitifte döndü

TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE), Haziran 2026'da bir önceki aya göre 16,8 puan artarak 9,8 puana yükseldi. Geçen yılın aynı ayına göre 19,8 puanlık artış gösteren endekste, son üç aydaki işlerin gelişimine yönelik değerlendirmeler ile gelecek üç aya ilişkin beklentilerdeki iyileşme etkili oldu.

TEPAV Perakende Güven Endeksi'nin (TEPE) 198. sayısı yayımlandı. Buna göre, TEPE, hazıranda bir önceki aya göre 16,8 puan, geçen yılın aynı ayına göre ise 19,8 puan artarak 9,8 puana çıktı. Böylece endeks yeniden pozitif değer aldı. Endekste ki aylık ve yıllık yükselişte, geçtiğimiz üç ayda işlerin gelişimine yönelik değerlendirmeler ile önümüzdeki üç aya ilişkin beklentilerdeki iyileşme belirleyici oldu.

Satış beklentilerinde belirgin iyileşme

Perakendecilerin gelecek üç aya ilişkin satış beklentilerinde hazıranda güçlü bir toparlanma görüldü. Satış beklentilerinin denge değeri mayıs ayındaki-4,7 puandan hazıranda 14,5 puana yükseldi. İşlerinde iyileşme bekleyenlerin oranı da yüzde 1,5'ten yüzde 19,4'e çıktı.

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumuna ilişkin değerlendirmelerin denge değeri ise hazıranda-22,2 puan oldu. Bu değer bir önceki aya göre 34,1 puan, geçen yılın aynı ayına göre 6,9 puan arttı.

Ankete katılan perakendecilerin yüzde 26,9'u geçen yılın aynı dönemine kıyasla işlerinde artış olduğunu belirtirken yüzde 49,1'i düşüş yaşandığını bildirdi. İşlerinde değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı yüzde 24 olarak kaydedildi.

En yüksek artış mobilya ve ev içi kullanım ürünlerinde

Alt sektörler itibarıyla yıllık değişimde en yüksek artış 32,9 puanla "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektöründe gerçekleşti. Bu sektörü 29,4 puanla akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye ve kırtasiye gibi işletmelerin yer aldığı "diğer" kategorisi ve 20,7 puanla motorlu taşıtlar izledi.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Yüksek faiz dönemine kalıcı olarak mı takıldık?

Burcu Aydın [Yazı için tıklayın](#)

İstihdamda son durum

Burcu Aydın [Yazı için tıklayın](#)

Merkez Bankası: Yeni dönem faiz politikası

Burcu Aydın [Yazı için tıklayın](#)

Küresel fonlar neden para piyasası fonunda?

Burcu Aydın [Yazı için tıklayın](#)

Enflasyon cephesinde alarm zilleri yeniden çalıyor

Burcu Aydın [Yazı için tıklayın](#)

Huyundan vazgeçer mi?

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Finans dışı kesimin dış borcu artma eğiliminde

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Niyet olmayınca

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Merkez Bankası piyasayı fonluyor mu yoksa fon mu çekiyor?

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Dönülmez akşamın ufkunda mıyız?

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Şirketlerle ne ölçüde 'iç içe' olunacak?

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Sanayi desteklerinde çarpıcı ayrışma: AB, ABD, Türkiye / Çin

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Enflasyonda bir değişiklik yok

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Türk sanayisinin işi bugün artık daha zor

Güven Sak [Yazı için tıklayın](#)

Nedir bugün Türkiye sanayisinin derdi?

Güven Sak [Yazı için tıklayın](#)

Güney Kafkasya'da Yeni Eşik: Sınırları Açma Zamanı

N. Murat Ersavcı [Yazı için tıklayın](#)